Στρατής **Βαλιδάκης**

Ως υποκελευστής Β.Ν. στο Βασιλικό Ναύσταθμο Κρήτης

Από τα λίμπερτυ στη δορυφορική

34 χρόνια στη θάλασσα

Μια ζωή που ξεκινά από τα προσφυγικά της Χίου και διασχίζει τους ωκεανούς του κόσμου στα χρόνια που εδραίωσαν παγκόσμια την ελληνική ναυτιλία. Ο καπετάν Στρατής Βαλιδάκης μας χαρίζει μια περιδιάβαση σε πλοία, ονόματα, μπάρκα, σταθμούς. Με πυξίδα τα αποστάγματα από την εμπειρία μιας γενιάς που δούλεψε και κόπιασε για τα καράβια μας

Πριν από κάμποσα χρόνια, τριγυρνώντας στο Μοναστηράκι βρήκα και αγόρασα μια σακούλα φωτογραφίες. Χρόνια μετά, εκκαθαρίζοντας το αρχείο μου τη βρήκα μπροστά μου. Κοιτώντας τις φωτογραφίες μία μία, το μάτι μου έπεσε σε δύο ονόματα βαποριών που γνώριζα καλά. GOLDEN EAGLE και GOLDEN SHIMIZU. Ήταν τα δύο τελευταία μπάρκα του πατέρα μου. Του έδειξα τις φωτογραφίες και πράγματι ήταν αυτά. Με αλλαγμένο νηολόγιο, φωτογραφημένα καμιά δεκαριά χρόνια μετά, αλλά ήταν αυτά. Τότε μου γεννήθηκε η ιδέα να κάνω μια παρουσίαση του πατέρα μου, του καπτά Στρατή Βαλιδάκη. Κι αυτό γιατί πιστεύω ότι οι ναυτικοί της σειράς του, στα ογδόντα τους πια –όσοι βρίσκονται ακόμα εν ζωή–, ήταν οι αθόρυβοι εργάτες που φτιάξανε τη σημερινή ναυτιλία· όταν, την πρώτη μεταπολεμική δεκαετία, το επάγγελμα του ναυτικού δεν θύμιζε το σήμερα σε τίποτα –εκτός από την απίστευτη σκληρότητά του. Όταν στη θάλασσα σε έσπρωχνε η απόλυτη φτώχεια της μεταπολεμικής και μετεμφυλιακής Ελλάδας. Όπως, σε κάποιο βαθμό, αρχίζουμε να βλέπουμε να συμβαίνει και σήμερα.

Ο Στρατής Βαλιδάκης γεννήθηκε στη Χίο το Γενάρη του 1933, δεύτερο παιδί φτωχής οικογένειας προσφύγων από την Αγία Παρασκευή της Μικράς Ασίας, κοντά στον Τσεσμέ. Ο πατέρας του, Τάσος Βαλιδάκης, ήταν ψαράς που αργότερα, στα 26 του χρόνια, έγινε θερμαστής στα βαπόρια, με μπάρκο 8 χρόνων και δύο τορπιλισμούς στο Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Γράφεται στο Δημοτικό Σχολείο και στην ΕΟΝ του Μεταξά –που *«ήταν υποχρεωτικό τότε»*, όπως λέει– αλλά το '40 έρχεται ο πόλεμος και η Κατοχή. Η Χίος πεινάει και λύση είναι η προσφυγιά. Τον Απρίλη του '42, τη χρονιά της μεγάλης πείνας, η μητέρα του Σταματία παίρνει τα τρία παιδιά της, ελάχιστα υπάρχοντα και τιμαλφή, πληρώνει το βαρκάρη –κάτι μου θυμίζει αυτό– και διαφεύγουν στον Τσεσμέ. Μένουν εκεί τρεις μέρες σε μια αποθήκη κι έπειτα ταξιδεύουν με καΐκι για Κύπρο, αφού πρώτα κάνουν στάση στο Κουσάντασι για να παραλάβουν μερικούς στρατεύσιμους Έλληνες για τις δυνάμεις της Μέσης Ανατολής. Στην Κύπρο παραμένει τριάμισι χρόνια. *«Καλά χρόνια»*, ανακαλεί στη μνήμη του ο Στρατής! Δεν έλειπε το φαγητό, έφταναν μέχρι εκεί χρήματα από τη δούλεψη του πατέρα του Αναστάση Βαλιδάκη, ο οποίος όλο το διάστημα του πολέμου εργαζόταν (υπηρετούσε) σε επίτακτα φορτηγά του Σταύρου Λιβανού που συμμετείχαν σε νηοπομπές. Και ήταν πολύ τυχερός που επιβίωσε από δύο τορπιλισμούς, έναν στον Ινδικό Ωκεανό και έναν στο Γιβραλτάρ. Ο Στρατής επι- ➤

Το ΜΑΡΙΟΓΚΑ του Φαφαλιού το 1966

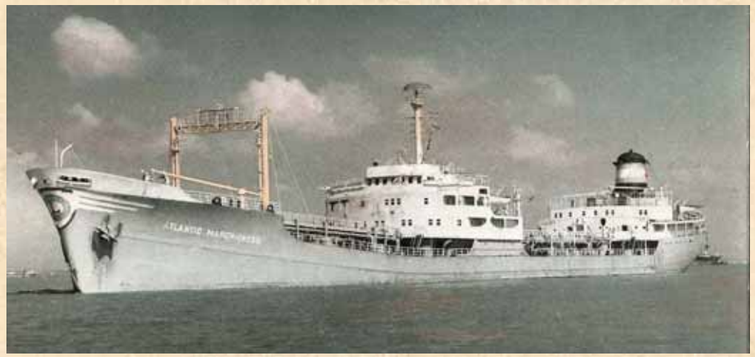

Το δεξαμενόπλοιο ΑΤΛΑΝΤΙΚ ΜΑΡΤΣΙΟΝΕΣ του Σταύρου Λιβανού. Βομβάη, 1959

Το ΚΑΤΙΝΑ του Φαφαλιού

Η ΓΕΝΙΑ ΠΟΥ ΕΔΡΑΙΩΣΕ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑ